

Ex oriente lux

POLONIA CHARKOWA

Nr 1 (135)
2014 r.

PISMO STOWARZYSZENIA KULTURY
POLSKIEJ W CHARKOWIE

www.polonia.kharkov.ua

Rok 2014 – czasem Kolberga, Karskiego oraz św. Jana z Dukli

Sejm RP ogłosił rok 2014 Rokiem Oskara Kolberga, Jana Karskiego oraz św. Jana z Dukli. Oskar Kolberg to wielki kompozytor, folklorysta, etnograf – artysta i naukowiec. Jan Karski – bohater II wojny światowej. Św. Jan z Dukli to pustelnik i franciszkanin żyjący w XV w.

Cd. na str. 3

W numerze m. in.:

- Kalendarz świąteczny
- Sylwestrowe tradycje
- 6. edycja Orszaku Trzech Króli w Warszawie
- 1000 lat między Dnieprem i Wisłą
- Henryk Oskar Kolberg
- Экономический Университет в Кракове
- Polszczyzna od ręki Pana Literki
- Kuchnia polska: zupa Trzech Króli

Kalendarz świąteczny

Styczeń

1 stycznia: Nowy Rok
6 stycznia: Trzech Króli
21 stycznia: Dzień Babci
22 stycznia: Dzień Dziadka

Luty

2 lutego: Ofiarowanie Pańskie
(Matki Boskiej Gromnicznej)
14 lutego: Dzień Zakochanych
(Walentynki)
27 lutego: Tłusty czwartek

Marzec

1 marca: Narodowy Dzień Pamięci
Żołnierzy Wyklętych,
Ostatnia sobota karnawału
4 marca: Ostatki
5 marca: Popielec
8 marca: Międzynarodowy Dzień
Kobiet
10 marca: Dzień Mężczyzn

Kwiecień

1 kwietnia: Prima Aprilis
13 kwietnia: Niedziela Palmowa
17 kwietnia: Wielki Czwartek
18 kwietnia: Wielki Piątek
19 kwietnia: Wielka Sobota

20 kwietnia: Wielkanoc
21 kwietnia: Poniedziałek
Wielkanocny
22 kwietnia: Międzynarodowy Dzień
Ziemi
27 kwietnia: Święto Bożego
Miłosierdzia

Maj

1 maja: Międzynarodowe Święto
Pracy
2 maja: Dzień Flagi Rzeczypospolitej
Polskiej, Dzień Polonii i
Polaków za Granicą
3 maja: Święto Konstytucji 3 Maja
26 maja: Dzień Matki

Czerwiec

1 czerwca: Międzynarodowy Dzień
Dziecka,
Wniebowstąpienie
8 czerwca: Zesłanie Ducha Świętego
(Zielone Świątki)
19 czerwca: Boże Ciało
23 czerwca: Dzień Ojca

Sierpień

1 sierpnia: Narodowy Dzień Pamięci
Powstania Warszawskiego

15 sierpnia: Święto Wojska Polskiego,
Wniebowzięcie
Najświętszej Maryi Panny
31 sierpnia: Dzień Solidarności i
Wolności

Wrzesień

30 września: Dzień Chłopaka

Październik

14 października: Dzień Nauczyciela
(Dzień Edukacji
Narodowej)

Listopad

1 listopada: Wszystkich Świętych
2 listopada: Dzień zaduszny
11 listopada: Narodowe święto
Niepodległości
29 listopada: Andrzejki

Grudzień

6 grudnia: Dzień św. Mikołaja
24 grudnia: Wigilia Bożego Narodzenia
25 grudnia: Boże Narodzenie
(pierwszy dzień)
26 grudnia: Boże Narodzenie
(drugi dzień)
31 grudnia: Sylwester

Sylwestrowe tradycje

Sylwester nie jest zwyczajną nocą, więc spędzać go jak każdej innej, po prostu nie można. To jest właśnie czas, który warto przeżyć wyjątkowo, niecodziennie. Nie znaczy to oczywiście, że trzeba koniecznie iść na bal. Jest wiele sposobów na atrakcyjne spędzenie Sylwestra. Coraz częściej wybieramy oryginalne pomysły na uatrakcyjnienie tej nocy. Przy tym warto pamiętać o obyczajach związanych z tym świętem. Są bardzo barwne i ciekawe. Zarówno te nasze rodzime, jak i wszelkie inne kultywowane w różnych zakątkach świata.

Istnieje wiele polskich obyczajów związanych z obchodzeniem Sylwestra. O niektórych pamięć już prawie zaginęła. Wśród najpopularniejszych z nich wymienić warto:

- spisanie na kartce starych problemów, a następnie jej spalenie, co ma przynieść uwolnienie się od dotychczasowych kłopotów. Ogniem można również zniszczyć pamiętki związane z wydarzeniami, o których chcemy zapomnieć;
- zadbanie o staranny ubiór ma przynieść w nowym roku powodzenie u płci przeciwnej;
- unikanie w ostatni dzień roku sprzątaniam, w celu zapobiegnięcia wykurzenia z domu szczęścia;
- skupienie się na pierwszym imieniu usłyszanym po północy, gdyż może się ono okazać imieniem naszego przyszłego małżonka;
- wrózenie z gwiazd (upstrzone gwiazdami niebo symbolizuje pomyślny rok);
- zaopatrzenie lodówki w jedzenie,

a portfela w pieniądze – zgodnie z zasadą „jaki Sylwester, taki cały przyszedł rok”;

- wrózenie z bąbelków szampana w kieliszku (duże bąbelki oznaczają wielkie zmiany, aktywność, zaś małe spokój i stabilizację);

- włożenie na siebie w noc sylwestrową nowej bielizny, najlepiej z nieoderwaną metką, co ma przynieść powodzenie u płci przeciwnej;

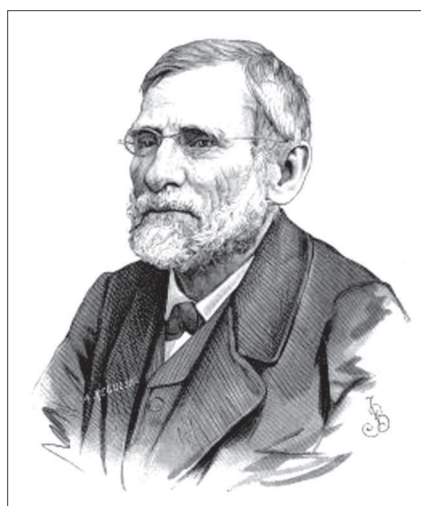
- nakręcenie zegara i otworzenie okien i drzwi po wybiciu północy. W ten sposób godnie witamy nowy rok, a żegnamy stary, a z nim wypraszamy z domu wszelkie kłopoty i nieszczęścia.

Warto pamiętać o tradycjach sylwestrowych, bo są niezwykle interesujące i świadczą o bogactwie obyczajowości społeczeństwa.

Rok 2014

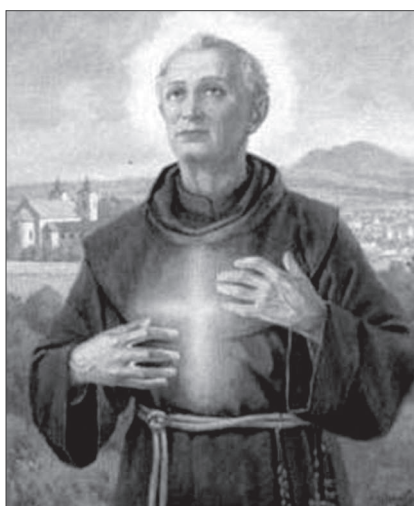

Sejm RP ustanowił rok 2014 rokiem Oskara Kolberga, Jana Karckiego oraz św. Jana z Dukli. W przyszłym roku będziemy obchodzić jubileusz 200-lecia urodzin wybitnego kompozytora, etnografa i folklorysty – Oskara Kolberga, setną rocznicę urodzin emisariusza Polskiego Państwa Podziemnego, „człowieka, który chciał zatrzymać Holokaust” – Jana Karckiego oraz 600-lecie urodzin patrona Polski, franciszkanina – św. Jana z Dukli.

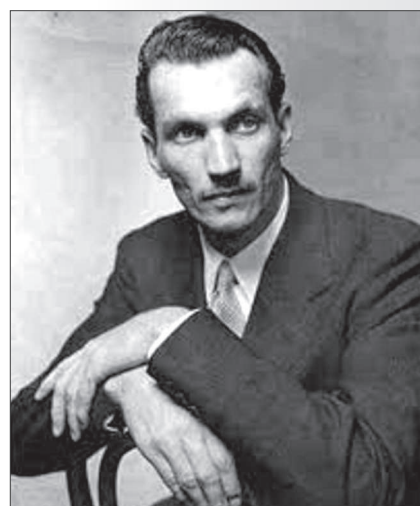
Oskar Kolberg (1814 – 1890) – polski etnograf, folklorysta i kompozytor.

W 2014 roku przypada jubileusz 200-lecia urodzin Oskara Kolberga, naukowca, który jako pierwszy w historii polskiej etnografii zebrał i usystematyzował według regionów rodzimą kulturę ludową w monumentalnym dziele zatytułowanym „Lud. Jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce” oraz „Obrazy Etnograficzne”. W latach 1857–1890 wydał 33 tomy Ludu..., opublikował około 200 artykułów z zakresu etnografii, folklorystyki, językoznawstwa, muzykologii.

Jan z Dukli (1414 - 1484) – polski święty katolicki, pustelnik, franciszkanin, pod koniec życia w surowszej gałęzi zakonu: bernardynach.

Z okazji 600. rocznicy urodzin św. Jana z Dukli, patrona Polski, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, mając na uwadze zasługi świętego dla naszego kraju, oddaje mu hołd.; 275. rocznica ustanowienia św. Jana z Dukli patronem Polski wpisuje się w szereg działań władz polskich, które doceniały jego walkę o prawdę, wierność Bożym przykazaniom oraz o ofiarną miłość do Ojczyzny.

Jan Karski (1914 - 2000) – prawnik i dyplomata, historyk, kurier i emisariusz władz Polskiego Państwa Podziemnego, świadek Holokaustu.

W 2014 roku przypada setna rocznica urodzin Jana Karckiego, urodzonego w Łodzi jako Jan Romuald Koziński. Jubileusz ten stanowi okazję do oddania hołdu jednemu z najwybitniejszych Polaków XX wieku, bohaterowi II wojny światowej, Sprawiedliwemu Wśród Narodów Świata, obywatelowi Stanów Zjednoczonych, Honorowemu Obywatelowi Państwa Izrael, często dziś określanemu jako „człowiek, który chciał powstrzymać Holokaust”.

6. edycja Orszaku Trzech Króli w Warszawie

6 stycznia 2014 roku mieszkańcy Warszawy i turyści już po raz szósty wspólnie obchodzili Święto Trzech Króli.

Kolorowy, kolędujący Orszak Trzech Króli ponownie przeszedł ulicami w sercu miasta – od Placu Zamkowego do Placu Piłsudskiego, zapraszając wszystkich do przyłączenia się i aktywnego uczestnictwa w Święcie Objawienia.

Orszak w całej Polsce odbył się pod hasłem „Kolędujmy!”. Było to zarówno zaproszenie, jak i wezwanie do wspólnego, radosnego śpiewania kolęd, ale także do odkrywania bogatej tradycji związanej z kolędowaniem.

6 stycznia tuż po godzinie 12 Orszak wyruszył z Placu Zamkowego spod Kolumny Zygmunta po wspólnie odmówionej modlitwie „Anioł Pański” pod

przewodnictwem metropolity warszawskiego arcybiskupa Kazimierza Nycza.

Tuż przed tym wydarzeniem, o godzinie 11:50 rozegrała się pierwsza scena Orszaku – odczytanie edyktu Cezara Augusta w otoczeniu rzymskiego legionu, nakazującego spis ludności, po którym brzemienna Maryja wyruszyła pod opieką Józefa w drogę z Nazaretu do Betlejem.

Po godzinie 12, w drogę ruszyli również na poszukiwanie Jezusa Trzej Królowie Kacper VI, Melchior VI oraz Baltazar VI (tradycyjne imiona królów zostały wzbogacone o cyfrę rzymską, nawiązując do szóstej edycji Orszaku)

symbolizujący trzy kontynenty – Europę, Azję i Afrykę. Ubrani byli jak zawsze w bogate szaty i nakrycia głowy. Ich świtę – rycerzy, wojowników i dwórki, stanowiło ponad 700 dzieci z warszawskich szkół i organizacji harcerskich ubranych w kolorowe stroje świadczące o przynależności do jednego z trzech orszaków. Europę symbolizował kolor czerwony, Azję – zielony, Afrykę – niebieski.

W tym roku Trzej Królowie wyruszyli na poszukiwanie Dobra (Król Europejski), Prawdy (Król Azjatycki) i Piękną (Król Afrykański), realizując ogólnopolski scenariusz Orszaku 2014.

Jak zawsze Trzem Królom towarzyszyły góralskie kapele i żywe zwierzęta – konie, wielbłądy, owieczki i osiołek, a w orszaku azjatyckim podobnie jak w roku ubiegłym pojawił się żółto-czerwony smok animowany przez kilkunastu aktorów.

Kolędnicy podążyli za Gwiazdą Betlejemską w otoczeniu aniołków i pastuszków, a wraz z nimi mieszkańcy Warszawy i turyści, którym rozdano 61 000 tysięcy koron, śpiewniki z kolędami i naklejki z wizerunkiem Trzech Króli. Całą trasę, około półtora kilometra, pokonał z Orszakem już po raz szósty kardynał Kazimierz Nycz, który po dotarciu wraz z Orszakiem do celu – Stajenki na Placu Piłsudskiego, podobnie jak w latach ubiegłych pobłogosławił uczestników.

W tym roku w ramach współpracy z organizatorami projektu „Karpaty łączą” do Warszawy przybyli karpaccy bacowie, prowadząc stado owiec.

Atrakcje na trasie

Na trasie Orszaku ustawione zostały sceny, na których odegrano wydarzenia opisane w Ewangelii oraz te tradycyjnie pojawiające się w przedstawieniach jasełkowych. Tym razem zaaranżowanych scen było jeszcze więcej niż w latach ubiegłych.

Oprócz dobrze już znanych, na które co roku czeka wielu mieszkańców stolicy, takich jak “Dwór Heroda” czy

“Walka dobrych aniołów ze złymi diabłami”, pojawiły się zupełnie nowe – rozpoczynający Orszak “Edykt Cezara Augusta”, po którym brzemienna Maryja wraz z Józefem zmierzali na spis ludności do Betlejem i poszukiwali miejsca w “Gospodzie” oraz “Szałas Pasterzy”, w którym prawdę o narodzeniu Jezusa zwiastował zdumionym pastuszkom sam Anioł Pański.

Ostatnią sceną, odegraną tuż przed oddaniem pokłonu Maleńkiemu była widowiskowa “Brama do Nieba” z dziesiątkami aniołów cieszącymi się z narodzin Jezusa i pomagających człowiekowi w dotarciu do Niego. Spotkać tu można było zastępy chórów anielskich, trębaczy oraz tańczące amorki. Anioły z “Bramy

do Nieba” rozdawały uczestnikom Orszaku obrazki z wizerunkiem anioła.

Orszak dotarł do stajenki usytuowanej na Placu Piłsudskiego, nawiedził Świętą Rodzinę i w kulminacyjnym momencie pokłonił się Dzieciątku, składając niesione dary: Kacper – złoto (symbol królewskiej godności Jezusa), Melchior – kadzidło (podkreślające jego boską naturę), a Baltazar – mirrę (zapowiedź śmierci Zbawiciela).

Po tym wydarzeniu na Placu Piłsudskiego odbył się koncert kolęd, wystąpił m.in. zespół Rockolędy. Wspólne kolędowanie trwało do godziny 15.

Podczas Orszaku, jak co roku, Fundacja Dzieło Nowego Tysiąclecia przeprowadziła zbiórkę pieniędzy na stypendia dla uzdolnionej młodzieży ze źle sytuowanych materialnie rodzin. W tym roku stypendyści podjęli decyzję, że część środków prześlą na ofiary tajfunu z Filipin.

6. edycji warszawskiego Orszaku Trzech Króli po raz pierwszy towarzyszyła gra miejska “Kacper, Melchior i Baltazar”.

Orszak Trzech Króli swoim honorowym patronatem objęli: Arcybiskup metropolita warszawski kard. Kazimierz Nycz, Prezydent m. st. Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz, Marszałek województwa mazowieckiego Adam Struzik.

W Orszaku Trzech Króli 2014 w stolicy udział wzięło około 100 000 osób, rozdano 61 000 papierowych koron oraz kilkadziesiąt egzemplarzy śpiewników z kolędami.

1000 lat między Dnieprem i Wisłą

Inkorporowanie w 1600 r. do Rzeczypospolitej Estonii, stało się to powodem wkroczenia wojsk szwedzkich do Inflant. Rozpoczęła się wojna polsko-szwedzka, tocząca się z przerwami od 1601 do 1629 r. Mimo kilku spektakularnych zwycięstw w pierwszych latach wojny (pod Kokenhausen w 1601, Białym Kamieniem w 1604 i Kircholmem w 1605), ta faza okazała się dla Rzeczypospolitej ostatecznie niekorzystna. Szwedzi, po zawarciu w 1617 r. "wiecznego" pokoju z Rosją, wznowili w 1621 r. działania wojenne przeciw Rzeczypospolitej w Inflantach, zajmując Rygę.

W 1626 r. Szwedzi przenieśli działania zbrojne do Prus, opanowali porty w Prusach Książęcych, zablokowali ujścia Dźwiny, Wisły i Odry oraz port Gdański. 28 listopada 1627 r. doszło do bitwy morskiej pod Oliwą, w której zwycięstwo odniosła flota polska. W 1629 r.

Wiktoria morska Wazy III pod Oliwą (mal. Anna & Andrzej Orlińscy)

wojna zakończyła się jednak niekorzystnym dla Polski rozejmem w Altmarku, przy czym już wcześniej, na mocy rozejmu w Mitawie (1622), większą część Inflant przejęła Szwecja.

W tym czasie w Rosji, po śmierci cara Fiodora I, syna i następcy Iwana Groźnego, miał miejsce kryzys władzy, określany mianem „wielkiej smuty”, który trwał przez kilkanaście lat. Mieli w nim udział Polacy, gdy po śmierci cara Borysa Godunowa osadzili na tronie moskiewskim Dymitra Samozwańca I (właściwie mnicha rosyjskiego, Grigorija Otriejewa), wykreowanego na dworze Adama Wiśniowieckiego na rzekomego syna cara Iwana IV Groźnego. Dymitr Samozwaniec I obalony został przez spisek bojarów, a carem ogłosił się ich przywódca Wasyl Szujski.

W 1608 r. pojawił się jednak kolejny Dymitr, Dymitr Samozwaniec II, również wspomagany zbrojnie przez Polaków, głównie konfederatów sandomierskich oraz lisowczyków*.

Przysięga Zygmuntovi III Wazie - wprowadzenia katolicyzmu w Rosji przez Dymitra Samozwańca I (mal. Nikolai Nevrev)

Wówczas Wasyl zawarł układ o wzajemnej pomocy ze Szwecją, co stało się pretekstem do wszczęcia przez Zygmunta III Wazy kolejnej wojny z Rosją (1609-1618), jako wyprawy krzyżowej przeciwko prawosławiu, pobłogosławionej przez papieża Pawła V.

Wojna rozpoczęła się od oblężenia Smoleńska, który Polacy zdobyli po dwóch latach. Wcześniej, po zwycięskiej bitwie z połączonymi siłami szwedzko-rosyjskimi pod Kłuszynem w 1610 r., hetman polny koronny Stanisław Żółkiewski zajął Moskwę.

Medal wybity dla uczczenia zdobycia Smoleńska w 1611

29 października 1611 r. wzięty do niewoli car Wasyl IV Szujski ukorzył się przed Zygmuntem III na Zamku Królewskim w Warszawie składając hołd. W tej sytuacji tron moskiewski mógł zająć Zygmunt III Waza, ale bojarzy sugerowali, aby objął go jego syn, 15-letni wówczas królewicz Władysław, pod warunkiem wszak przyjęcia przez niego wiary prawosławnej. Była to gra na zwłokę, aby po dwóch latach pozabawionych odsieczy Polaków wyprzeć z Moskwy.

Król Zygmunt jeszcze raz próbował zdobyć stolicę Rosji w 1618 r., o co bardzo zabiegali biskupi i kler katolicki, zwłaszcza jezuita, pragnący podporządkowania prawosławnej Moskwy papieżowi. Po nieudanej próbie opowania miasta, zawarty został w 1619 r. rozejm w Dywilinie, na mocy którego Rzeczpospolita odzyskała Smoleńsk oraz ziemie czernihowską i siewierską.

Zygmunt III Waza zmarł na udar mózgu 30 kwietnia 1632 r. Został pochowany w katedrze na Wawelu w Krakowie. Sejm elekcyjny 8 listopada obrał na króla jego starszego syna Władysława IV (1632-1648).

Adam JERSCHINA
adam.jerschina@onet.pl

Rzeczpospolita w po zawarciu rozejmu w Dywilinie

**) Lisowczycy, lisowczyki - początkowa nazwa Straceńcy, również chorągiew elearska – formacja lekkiej jazdy polskiej o charakterze utrzymującego się z łupów wojska najemnego, oparta na wzorach ustrojowych konfederacji wojskowych, sformowana w 1614 r. pierwotnie jako konfederacja żołnierska pod wodzą pułkownika Aleksandra Józefa Lisowskiego herbu Jeź. Zawiązki lisowczyków powstały już w czasie służby Aleksandra Lisowskiego u Dymitra II Samozwańca w latach 1607-1611. Dwutysięczny oddział lisowczyków brał*

udział w wojnie polsko-rosyjskiej 1609-1618. Od śmierci Lisowskiego w 1616 r. dowodzeni byli przez pułkownika Stanisława Czaplńskiego. Od 1619 r. ich dowódcą był Walenty Rogawski. W czasie wypraw moskiewskich przeprowadzili szereg operacji zaczepnych na terytorium Carstwa Rosyjskiego, rozbijając w grudniu 1617 r. pod Kaługą wojska rosyjskie kniazia Dymitra Pożarskiego. Lisowczycy służyli pod różnymi sztandarami, często z niezbyt chwalebnyymi efektami i epitetem polskich kozaków.

Henryk Oskar Kolberg urodził się w 1814 roku w Przysusze, w powiecie opoczyńskim. Był synem przybyłego do Polski z Prus w 1798 roku inżyniera kartografa, Juliusza Kolberga, i urodzonej pod Warszawą Karoliny Mercoeur, pochodzącej z rodziny francuskiej.

Po kilkuletnim pobycie w Opoczyńskim Juliusz został powołany na stanowisko profesora Uniwersytetu Warszawskiego. Rodzina na trwałe związała się ze środowiskiem intelektualnym i artystycznym Warszawy. Kolbergowie zamieszkali w oficynie Pałacu Kazimierzowskiego, sąsiadując z Chopinami i Brodzińskimi.

W latach 1823-1830 Oskar uczęszczał do Liceum Warszawskiego, którego dyrektorem był B. Linde. Uczniami tej szkoły byli także dwaj jego bracia: starszy Wilhelm, przyszły inżynier, młodszy Antoni, późniejszy malarz, oraz Fryderyk Chopin.

Równocześnie z edukacją w liceum Oskar pobierał naukę gry na fortepianie, najpierw u T.Głogowskiego, później w latach 1824-1830 u F. Vettera, z pochodzenia Łużyczanina, a także u J.Elsnera. Rok 1830 kończy młodzięńczy okres w życiu Oskara: Polskę opuszcza F.Chopin, wybucha powstanie, liceum zostaje zamknięte.

Młody Kolberg podjął pracę urzędnika, równocześnie kontynuując w latach 1832-1836 studia muzyczne u I.F. Dobrzyńskiego oraz u K.F.Girschnera i

Henryk Oskar Kolberg

Patronem 2014 roku będzie badacz polskiej kultury ludowej Oskar Kolberg. W 2014 r. przypada 200. rocznica urodzin tego wybitnego etnografa.

K.Rungenhagena w Berlinie. Początkowo wiązał swoją przyszłość z karierą kompozytorską. Oprócz liryki wokalnoinstrumentalnej, w centrum jego zainteresowań pozostawała muzyka fortepianowa. Szczególne znaczenie mają jego mazurki i kujawiaki, nawiązujące do motywów ludowych, ujęte we wczesnoromantycznym stylu „brillant”. Jeszcze w latach 50-tych pracował jako kompozytor, w roku 1853 odbyła się premiera jego opery Król pasterzy. Z czasem zarzucił twórczość kompozytorską i skierował swoje zainteresowania wyłącznie w stronę dokumentowania folkloru.

Już pod koniec lat trzydziestych zaczął zapisywać pieśni i melodie ludowe. Pierwsze wyprawy w okolice Warszawy odbywał w gronie literatów, malarzy, muzyków, m.in. J. Konopki, E. Jenikego, T. Lenartowicza, L. Norwida, W. Gersona, A. Kolberga. Do roku 1840 zgromadził kilkaset zapisów pieśni. W latach 40-tych wydał też pierwsze zbiory pieśni ludowych przeznaczonych do śpiewu.

Od roku 1845 przez dwanaście lat pracował jako urzędnik w zarządzie kolei żelaznej warszawsko-wiedeńskiej. Jednocześnie podjął systematyczne ba-

dania terenowe, początkowo na Mazowszu, z czasem objął nimi cały obszar dawnej Rzeczypospolitej.

Współpracował z warszawskimi czasopismami, przede wszystkim z redakcją „Biblioteki Warszawskiej”, stanowiącą w ówczesnych warunkach swoisty salon literacko-intelektualny stolicy. Był współredaktorem Encyklopedii powszechnej S. Orgelbrandta, opracował większość haseł poświęconych muzyce.

W roku 1857 wydał Pieśni ludu polskiego, zawierające ponad 400 ballad i tyleż melodii tanecznych. Zbiór ten, w którym muzyka ludowa podana była w formie autentycznej, bez opracowania harmonicznego, został już ówczesnie bardzo wysoko oceniony. Kolberg planował wydawanie dalszych tomów pieśni, ostatecznie jednak zmienił plany wydawnicze i w roku 1865 ukazała się pierwsza część jego dzieła Lud. Jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce. Seria I. Sandomierskie. Odtąd konsekwentnie realizował tę nową koncepcję poprzez serie monografii regionalnych, tworzących w sumie obraz XIX-wiecznej kultury ludowej.

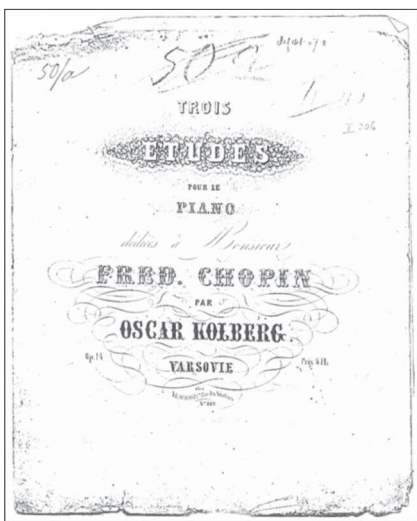
Pałac Kazimierzowski

Dworek w Modlnicy

W latach 1867-1869 wydał Kujawy jako serię III i IV Ludu, traktując tym samym Pieśni ludu polskiego z roku 1857 jako serię I i Sandomierskie jako serię II swego dzieła. Bezskutecznie szukał jednak wsparcia finansowego dla swego przedsięwzięcia. Brak materialnego poparcia dla edycji, sytuacja polityczna w Królestwie oraz obietnica subwencji ze strony Krakowskiego Towarzystwa Naukowego skłoniły go do opuszczenia na zawsze Warszawy w roku 1871.

Kolberg zamieszkał pod Krakowem najpierw w Mogilanach, u przyjaciela, towarzysza pierwszych wędrówek, Józefa Konopki, a następnie w Modlnicy

Oktadka zbioru nut...

we dworze Juliana, brata Józefa. Bliskość Krakowa, związek z jego środowiskiem naukowym, ówczesne warunki polityczne w Galicji stwarzały znacznie lepsze możliwości pracy, niż te, na które pozwalała sytuacja w zaborze rosyjskim.

W roku 1873 Kolberg został członkiem korespondentem Akademii Umiejętności, a następnie przewodniczącym sekcji etnologicznej Komisji Antropologicznej Akademii. W roku 1878 udał się na światową wystawę do Paryża. Za swe wydawnictwa, eksponowane w dziale etnograficznym pawilonu austriackiego, otrzymał brązowy medal. Był jednym z patronów naukowych zorganizowanej w 1880 roku Wystawy Etnograficznej w Kołomyi.

Był to okres intensywnych badań terenowych (nie mógł jednak przekroczyć granic Królestwa Polskiego) oraz pracy naukowej i edytorskiej. Podczas jego pobytu w Modlnicy ukazały się kolejne tomy Ludu, m.in. Krakowskie (seria V-VIII) i Wielkie Księstwo Poznańskie (seria IX-XV), współfinansowane przez Akademię Umiejętności.

W Modlnicy Kolberg mieszkał do jesieni 1884 roku.

Przeniósł się do Krakowa, gdzie żył i pracował w warunkach niezwykle skromnych. Świadomy upływu czasu, wydawał pośpiesznie kolejne tomy swego dzieła. Ostatnią podróż badawczą odbył w roku 1885 w Sanockie i Przemyskie.

31 maja 1889 roku Oskar Kolberg obchodził jubileusz pięćdziesięciolecia pracy, zorganizowany przez krakowskie środowisko naukowe i artystyczne. W lipcu tegoż roku zamieszkał w domu swego przyjaciela, a później wykonawcy testamentu, Izzydora Kopernickiego. Zmarł 3 czerwca 1890 roku, pochowany został na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

Po śmierci Kolberga z pozostawionych przez niego materiałów Kopernicki zdążył wydać drugą część Chełmskiego oraz Przemyskie. W 1907 r. J. Tretiak wydał jeszcze Wotyń, a S. Udziela Górny Śląsk (1906) i Tarnów. Rzeszów (1910). Reszta materiałów pozostała w rękopisach.

Zarówno opublikowane przez Kolberga tomy jego dzieła, jak i pozostałe w manuskryptach materiały stanowią bezcenne źródło do dziejów kultury narodowej.

Экономический Университет в Кракове

Университет основан в 1925 году. Является государственным вузом, полностью аккредитованным Министерством науки и высшего образования. Расположен в центре города, недалеко от Главного Рынка (главной площади).

Является крупнейшим экономическим вузом в Польше. Здесь учатся более 21 000 студентов. Учебное заведение окончили более 90 тысяч выпускников. Студентами ЭУК являются жители более 40-а стран мира.

Университет ценится за высококачественное образование и проводимые научные исследования.

Обучаясь в ЭУК можно получить двойной диплом совместно с вузами во Франции и Германии.

МИССИЯ УНИВЕРСИТЕТА

“Rerum cognoscere causas et valorem...” (Изучать причины и ценности вещей).

Дать всеобщее образование, объединить профессиональный опыт с общими знаниями методологическими и теоретическими.

ФАКУЛЬТЕТЫ

В Экономическом университете в Кракове есть 4 факультета, которые предлагают студентам 17 специальностей.

Студенты могут учиться на бакалавриате, который длится 3 (3,5) года, магистратуре - 2 (1,5) года, аспирантуре 3 (4) года, либо выбрать последипломное образование.

Функционируют следующие факультеты:

- Факультет Менеджмента
- Факультет Товароведения
- Факультет Финансов
- Факультет Экономики и Международных Отношений

МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО

Экономический Университет в

Кракове сотрудничает с более чем 200 иностранными вузами, международными организациями и коммерческими структурами (например: Google, IBM, PMI, PricewaterhouseCoopers, Elektrolux, Motorola, Shell, Nestlé, Danone и т.п.). Вуз принимает очень активное участие в международных программах студенческого обмена, которые позволяют нашим студентам пройти часть обучения в партнерских вузах, а студентам из тех вузов – в Кракове. Самыми важными

программами студенческого обмена являются: Erasmus, CEEPUS, договоры о прямом сотрудничестве, двойных совместных дипломах и Direct Entry. ЭУК является членом многих престижных международных организаций, таких как: NIBES (Network of International Business and Economic Schools), UNEECC (University Network of European Capitals of Culture), EUA (European University Association) и EMBS (European Management and Business Sciences).

КАМПУС ЭУК

Кампус университета размером более 7 гектаров расположен на расстоянии 15-минутной прогулки от исторического центра города, недалеко от железнодорожного и автовокзала. Состоит из комплекса 15 прекрасно оснащенных, современных и исторических зданий, которые в отличие от многих других вузов Кракова, сосредоточены в одном месте.

Библиотека ЭУК является третьей по величине академической библиотекой Кракова. Ее богатым собранием книг и электронной библиотекой пользуются не только студенты, изучающие экономику, политические и общественные науки, но и научные работники со всего мира.

Вуз располагает 14 компьютерными лабораториями, которыми можно пользоваться не только во время занятий по информатике. Любой студент ЭУК может через вузовскую компьютерную сеть пользоваться средствами Интернета, беспроводной сети или своим индивидуальным бесплатным почтовым ящиком на сервере Вуза.

ЭУК обеспечивает также возможность физического развития – вуз располагает спортивным объектом с крытым бассейном и сауной. На территории кампуса находится также теннисный корт и спортивная площадка.

Студенты ЭУК также могут пользоваться вузовской столовой и поликли-

никой. Студент-иностранец для того, чтобы бесплатно пользоваться основными медицинскими услугами, должен подписать страховой договор с одной из страховых компаний. Страховые взносы должны оплачиваться ежемесячно. Для лиц польского происхождения, что подтверждено документом, выданным Консульством Республики Польша, страховые взносы оплачивает государство.

ЭУК также заботится о комфорте обучения лиц с ограниченными физическими способностями – объекты кампуса оснащены подъездами и лифтами для лиц с ограниченными физическими способностями и специально адаптированными туалетами.

Внедренная в вузе Интегрированная Система Безопасности обеспечивает безопасные условия для работы и учебы.

СТУДЕНЧЕСКАЯ ЖИЗНЬ

В вузе ведет деятельность несколько десятков студенческих организаций и более 30-и научных кружков, которые позволяют студентам расширять свои интересы и приобретать новые умения, например, посредством выездов на конференции внутри страны и за границу, длящиеся несколько дней студенческие обмены, экскурсии на предприятия, самостоятельно организованные мероприятия. Студенты также могут участвовать в художественных, обра-

зовательных, благотворительных и культурных событиях, а также принимать участие во встречах с авторитетными деятелями из области экономики, политики или маркетинга.

В рамках Академического Спортивного Объединения (АСО) действует почти 30 спортивных секций, среди которых, секции по футболу, волейболу, баскетболу, велосипедному спорту, альпинизму. Члены АСО могут представлять вуз на международных спортивных состязаниях.

Интересы всех студентов представляет Студенческий Парламент, который также проводит интеграционные мероприятия для студентов, благотворительные мероприятия и другие проекты, позволяющие разнообразить студенческую жизнь в ЭУК.

ДИДАКТИЧЕСКОЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЭУК

Университет предлагает обучение I и II уровня, последипломное и в аспирантуре. Кроме обучения на польском языке, в Университете ведется обучение на английском языке на 3 уровнях. Занятия в рамках основной программы обучения передают знания и умения, необходимые для экономистов, но содержат также некоторые элементы общественных и гуманитарных наук. На обучении I уровня обязательным является изучение двух иностранных языков на уровне, соответствующим знаниям студента, подтвержденным на основании тестирования. Студент может выбирать из 6-и иностранных языков: английский, немецкий, французский, итальянский, испанский и русский. Иностранцы могут изучать польский язык, как иностранный.

Благодаря действующей в ЭУК электронной платформе обучения (e-learning) по некоторым предметам можно приобретать знания через Интернет. Информация о занятиях, консультациях преподавателей, экзаменах и материалах, необходимых для занятий, представлены в виртуальной системе Moodle, что упрощает студенту обучение без необходимости выхода из дома.

НАБОР НА ОБУЧЕНИЕ

Набор на очное обучение I и II уровня проходит в конце июня – начало июля. На заочное обучение можно подавать документы в июле каждого года. В тот же период можно подавать документы на обучение в аспирантуре. Кандидаты, подающие документы на обучение на английском языке, должны владеть языком, как минимум, на уровне B2, что должно быть подтверждено международным сертификатом.

Студенты, подающие документы на обучение на польском языке, должны владеть польским языком, что должно быть подтверждено сертификатом, выданным Государственной Комиссией Подтверждения Владения Польским Языком как иностранным (либо в исключительных случаях, лично сдать экзамен на ЭУК), либо должны закончить годовые подготовительные курсы, организованные в Польше образовательными центрами, указанными Министром по вопросам науки и высшего образования. Лица, имеющие Карту Поляка, должны подавать документы на обучение на принципах, являющихся обязательными для граждан Польши.

Перечень документов, которые должны предоставить кандидаты-иностранцы:

Обучение I уровня:

– аттестат об окончании средней школы, легализированный либо заверенный апостилем + перевод этого аттестата на польский язык польским присяжным переводчиком + принятие на равных правах /нострификация/ (кроме стран, с которыми у Польши заключен договор – в этом случае необходима информация о том, что данный сертификат дает право на обучение в стране его выдачи – из консульства либо соответствующего министерства);

– сертификат, подтверждающий владение польским языком (оконченный подготовительный годовой курс либо сертификат, выданный Государственной Комиссией Подтвер-

Слушатели курсов польского языка Харьковского общества польской культуры во время визита в Краковский Экономический университет

ждения Владения Польским Языком как иностранным) либо английским – в случае обучения на английском языке (перечень сертификатов представлен на интернет-сайте вуза);

– виза, карта пребывания, Карта Поляка либо другой документ, подтверждающий право на пребывание на территории РП;

– лица польского происхождения должны иметь справку из консульства, подтверждающую их польское происхождение;

– медицинская справка, подтверждающая отсутствие противопоказаний для обучения;

– страховой полис на случай болезни или последствий несчастных случаев на период обучения в Польше либо Европейский Сертификат Страхования Здоровья;

– распечатка заполненной через Интернет личной анкеты;

– распечатка заполненного личного опросного листа – представлен

на интернет-сайте;

– ксерокопия заграничного паспорта;

– 3 фотографии;

В случае кандидатов не из ЕС, EFTA, EOG и Швейцарской Конфедерации подтверждение оплаты вступительного взноса – 200 евро.

Обучение II уровня:

– вышеуказанные документы (для обучения I уровня);

– диплом об окончании обучения первого уровня (бакалавриат), легализированный либо заверенный апостилем + перевод этого диплома на польский язык польским присяжным переводчиком + принятие на равных правах (кроме стран, с которыми у Польши заключен договор – в этом случае необходимо заключение Министерства науки и высшего образования о том, что диплом дает право на обучение II уровня в Польше).

Maciej MALINOWSKI

Cieszyć się na coś

– Czy nie ma uchybienia w powiedzeniach „Cieszę się na twój przyjazd do Warszawy”; „Cieszę się na nasze spotkanie”; „Cieszę się na urlop nad Adriatykiem”? Natrafiam na nie niekiedy w mowie czy piśmie, ale przyznam, że to „cieszyć się na coś” nieco mnie dziwi. Powiedziałabym raczej „Cieszę się z twego przyjazdu do Warszawy”; „Cieszę się z naszego spotkania”; „Cieszę się z urlopu nad Adriatykiem” – dzieli się wątpliwościami Katarzyna M. z Katowic (dane do mojej wiadomości).

W składni cieszyć się na coś błędu nie ma. Używa jej się wtedy, gdy coś odnosi się do przyszłości, do czegoś, co ma dopiero nastąpić, wydarzyć się. Zwroty Cieszę się na twój przyjazd do Warszawy; Cieszę się na nasze spotkanie; Cieszę się na urlop nad Adriatykiem są w tym wypadku równoważne konstrukcjom: Cieszę się, że przyjedziesz do Warszawy; Cieszę się, że się spotkamy; Cieszę się, że jadę nad Adriatyk.

Nie spełnia tego warunku sięganie po czasownik cieszyć się w rekcji dopełniaczowej (z czego). Korespondentka chciałaby się nim posługiwać w konstrukcjach zdaniowych odnoszących się do okoliczności mających się wydarzyć w przyszłości, jednak za pomocą składni cieszyć się z czegoś opisyje się co innego: to, co już się stało, co było i się skończyło, ewentualnie to, co trwa, co się dzieje na bieżąco.

Innymi słowy – powiedzenia Cieszę się z twego przyjazdu do Warszawy; Cieszę się z naszego spotkania; Cieszę się z urlopu nad Adriatykiem można odczytać na dwa sposoby: ‘cieszę się, że przyjechałeś (niedawno) do Warszawy’; ‘cieszę się, że spotkaliśmy się’, ‘cieszę się, że spędziłem urlop nad Adriatykiem’ lub: ‘cieszę się, że jesteś w Warszawie’, ‘cieszę się, że się (teraz) spotykamy’, ‘cieszę się, że przebywam (właś-

nie) nad Adriatykiem’.

Nasi przodkowie w podobnych sytuacjach mówili jeszcze niekiedy cieszę się twoim przyjazdem, cieszę się naszym spotkaniem, cieszę się urlopem nad Adriatykiem, tzn. czasownik cieszyć się łączyli z rzeczownikiem występującym w narzędniu.

Żeby zatem wątpliwości interpretacyjne znikły, kiedy mowa o wydarzeniach przyszłych, lepiej jest się posługiwać - i to bez żadnych obaw o popełnienie językowego uchybienia - czasownikiem cieszyć się w rekcji biernikowej, czyli cieszyć się na coś (vide: Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN pod redakcją prof. Andrzeja Markowskiego, Warszawa 2004, s. 134: ktoś, coś cieszy się na coś, np. Cieszył się na czekającą go podróż).

Przyznaję, że składnię cieszyć się na coś spotyka się obecnie dość rzadko, mimo że – jak widać – bardzo precyzyjnie nazywa ‘radość z powodu czegoś, co niebawem nastąpi’. Nie dziwię się więc zbytnio, że wielu osobom wydaje się ona niepoprawna.

Zauważam, że współcześnie szczególnie ludzie młodzi zamiast niej prawie zawsze wybierają w takich sytuacjach konstrukcję podrzędną cieszy się, że coś się stało lub cieszy się, że coś się stanie i mówią Cieszę się, że przyjechałaś; Cieszę się, że przyjedziesz; Cieszę się, że się wkrótce spotkamy; Cieszę się, że się spotkalismy itd.

W przeszłości był taki moment, że część językoznawców chciała zwrot cieszyć się na coś z polszczyzny wyrugować, dopatrując się w nim kalki składniowej z języka niemieckiego (sich auf etwas freuen). Argumentowano, że nie mówi się przecież smuć się na co, tylko smuć się z czego lub smuć się czym.

Tuż po wojnie Stanisław Słowski w swym Słowniku polskich błędów językowych (Warszawa 1947, s. 25) zaopatrywał hasło cieszyć się na coś w wykrzyknik, co znaczyło, że uważa je za błąd. W zamian tego należało mówić cieszę się na myśl o czymś lub cieszę się, że coś będzie, coś się stanie.

Po latach ustalenie normatywne jest inne. Zgodnie traktuje się konstrukcję cieszyć się na coś jako poprawną i przydatną w polszczyźnie.

mlkinsow@angora.com.pl
www.obcyjezykpolski.interia.pl

Polszczyzna od ręki Pana Literki O wyrazach parasol i parasolka

Słowo parasol zapożyczaliśmy z języka włoskiego, w którym parasole znaczy dosłownie 'ochrona przeciw słońcu' (od: para przeciw' + sole 'słońce'; 'ochrona od deszczu' to po włosku parapioggia [wym. parapiodżdžia], od: para 'przeciw' + pioggia 'deszcz').

Dlatego początkowo (w XVIII wieku) mówiono parasol tylko w odniesieniu do zasłony na lasce lub kiju chroniącej przed słońcem (jak widać, było to zgodne z etymologią tego słowa). Ostonę od deszczu nazywano inaczej – parapluj (z fr. paraplui [wym. paraplui], od: pluie 'deszcz'). Mowiono: Gdzie jest mój parapluj?; Nie mam parapluj, cały zmoknę itp.

Ów wyraz został odnotowany jeszcze przez Słownik języka polskiego (Warszawa 1908, t. IV, s. 56), jednak ostatecznie się nie przyjął i od XIX w. na coś, co chroniło zarówno od słońca, jak i deszczu zaczęto już mówić jednakowo parasol. Jednak Francuzi pozostali do dzisiaj przy rozróżnieniu parasol (przy-

ząd przeciwstónczny) i paraplui (przyząd przeciwdeszczowy).

Współcześnie utarło się, że słowo parasol nazywa coś większego chroniącego przed deszczem i wiatrem (np. kiedy chodzi o duży, męski parasol na mocnym stelażu i wytrzymałych drutach lub duży kolorowy parasol rozpinany nad stolikiem w ogrodzie), parasolka zaś - coś mniejszego, co można włożyć do torby.

Warto jednak wiedzieć, że dawniej na 'mały parasol' mówiono inaczej - (ten) parasolik (parasol- + przyrostek zdrabniająca -ik). W l. mn. były (te) parasoliki, ale że skrócono sobie tę formę do (te) parasolki (parasoliki? parasolki), wywiedziono z niej później mylnie żeńską formę singularną (ta) parasolka. I tak już zostało...

Pan Literka

EGZAMIN Z JĘZYKA POLSKIEGO

Zgodnie ze wstępnym porozumieniem z Biurem Uznanalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej zaistniała możliwość przeprowadzenia w Żytomierzu egzaminu certyfikowanego z języka polskiego jako obcego.

Wstępny termin egzaminu 3-4 maja 2014 roku.

Państwowe egzaminy certyfikacyjne z języka polskiego jako obcego mają za zadanie określenie kompetencji w języku polskim niezależnie od instytucji prowadzących nauczanie, programów nauczania, stosowanych materiałów i metod. Znajomość języka polskiego określa się jako umiejętność rozumienia współczesnej polszczyzny pisanej i mówionej oraz umiejętność używania języka polskiego w mowie i piśmie.

Kto może zdawać egzamin

Do egzaminu mogą przystąpić wszyscy cudzoziemcy i obywatele polscy stale zamieszkali za granicą, niezależnie od tego, czy, gdzie, jak długo i w jaki sposób się przygotowywali.

Do egzaminu certyfikowanego z języka polskiego jako obcego na poziomie B1 i B2 mogą przystąpić osoby, które w dniu egzaminu mają ukończone 16 lat, a na poziomie C2 – 18 lat.

Zgłoszenia

Rejestracja kandydatów odbywa się drogą elektroniczną, faxem lub pocztą. Zgłoszenie pismem odręcznym prosimy wypełnić czytelnie.

Kontakty w Żytomierzu:
067 65 87 407, 097 757 46 04

Kontakty w Polsce:
(+48) 22 393 38 25, 22 393 38 49
<http://certyfikatpolski.pl>

Adres:

Sekretariat Państwowej Komisji
Poświadczania
Znajomości Języka Polskiego
jako Obcego
ul. Ogrodowa 28/30
00-896 Warszawa
Polska

* * *

W noc sylwestrową policjant zatrzymuje blondynkę jadącą pod prąd ulicy jednokierunkowej.

– Czy pani wie, gdzie pani jedzie?

– Nie wiem, ale gdziekolwiek by to nie było, to muszę być solidnie spóźniona, bo wszyscy już wracają!

* * *

SMS do żony:

Kochanie, byłem z Leną i grupką przyjaciół na świątecznej imprezie. Nagle usłyszeliśmy silny wybuch, drzwi wypadły i weszło trzech terrorystów psychopatów. Złamali mi ręce i pocięli twarz. Moi przyjaciele są martwi. Jestem w szpitalu, amputowano mi ręce, tego SMS-a pisze pielęgniarka.

SMS do męża:

KIM JEST LENA?!

* * *

Jaś pyta dziadka:

– Dziadku, czy leciałeś już samolotem?

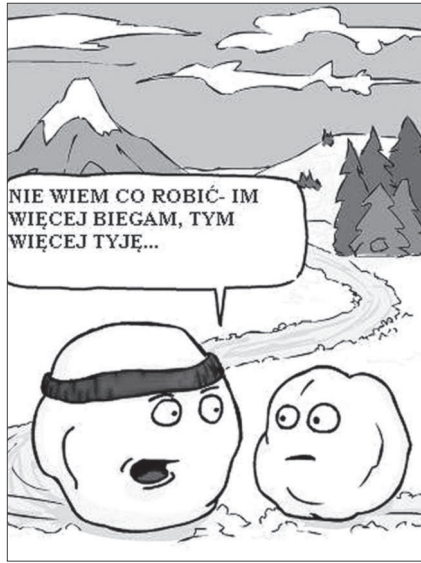
– Tak.

– A bałeś się?

– Tylko za pierwszym razem.

– A później?

– Później już nie latałem.

sują lakier kamieniem i biją szyby.

Turysta zdenerwowany idzie do bacy i mówi:

– Baco mówiliście, że nie macie dzieci

A Baca na to:

– To nie są dzieci to są... sukiny!!!

* * *

Nie mówi się podczas jedzenia - poucza matka Jasia, gdy zauważyła (przy zupie), że Jasio chce coś powiedzieć - powiesz jak zjesz.

– No i co chciałeś powiedzieć? -

* * *

Siedzi Baca przy domku, nagle zjawia się turysta i mówi:

– Baco macie dzieci?

– Nie, nie mom

– To mogę zostawić u Was mój samochód? Bo jak go zostawię na parkingu to przyjdą dzieci i mi go rozwalą, a szkoda.

– Dobrze zostawicie koło sopecki!

Turysta wraca po 2 godzinach i widzi jak dzieci skaczą po jego nowiutkim aucie, ry-

pyta matka gdy zjedli zupę, drugie danie i deser.

– Chciałem powiedzieć, że na tatusia koszuli zostawiłaś włączone żelazko.

* * *

Dlaczego blondynka uśmiecha się podczas burzy?

Bo myśli, że jej robią zdjęcie.

* * *

Rozmawia dwóch dresiarzy:

– Znasz takich: Beethoven, Mozart?

– A, co? Kroimy ich?

– Nie. Spoko goście. Melodyjki do komórek piszą.

Zupa Trzech Króli

Składniki:

- 2 dorodne kalafiori
- 1 kostka najlepszego masła
- 1 laska wanilii
- 100 ml mleka tłustego
- 1 kostka serka topionego śmietankowego lub małe opakowanie mascarpone
- 4 kostki białej czekolady
- 5 plasterów cytryny ze skórką
- sól
- cukier
- gałka muskatołowa w całości
- 100 g świeżo uprażonych płatków migdałowych
- kawałek sera Emilgrana

Przygotowanie:

Kalafiori dzielimy na duże różyczki i odcinamy twarde końce. Roztopiamy w garnku masło i wrzucamy kalafiora. Oстрым nożem rozcinamy wzdłuż łaskę wanilii, czubkiem noża wybieramy ziarenka. Wszystko dodajemy do kalafiora i zalewamy wodą i mlekiem do wysokości 1 cm nad kalafiozem. Lekko solimy, przyprawiamy odrobiną cukru. Gotujemy tylko tyle czasu, ile wystarczy, by udało się zmiksować całość na aksamitny krem. Im krócej gotujemy kalafiora, tym delikatniejszy jest smak zupy. Przed zmiksowaniem wyjmujemy duży kawałek laski wanilii. Miksujemy zawsze gorące, dodając serek topiony i kawałki czekolady. Jeśli trzeba, dolewamy odrobinę ciepłego mleka. Do zmiksowanej zupy dodajemy resztki wanilii i plasterki cytryny. Wyjmujemy je zaraz po podgrzaniu! Doprawiamy solą. Dodajemy gałkę muskatołową, wykonując jedno otarcie nad talerzem. Uprażone migdały miksujemy i kładziemy po łyżce na każdy talerz. Koniecznie dorzucmy całego migdała... ktoś jednak mógłby zostać królem.

Ser Emilgrana ścieramy na cienkie płatki lub na drobny puch. Rozgrzewamy suchą patelnię i wrzucamy tarty ser, rozsypując go cienką warstwą po całej powierzchni. Topi się natychmiast, a gdy zaczyna łąpać kolor, zdejmujemy z ognia i studzimy. Drewnianą łyżką podważamy kawałki sera. Kładziemy na gorący wierzch talerza!

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą”.

Redakcja wyraża podziękowanie Fundacji „Wolność i demokracja” za pokrycie kosztów wydania.

Zespół Redakcyjny: Oleg Czernijenko (red. naczelny),
Helena Murawjowa (red. wykonawczy,
opracowanie komputerowe),
Józefa Czernijenko, Krystyna Furs.

Dla korespondencji: Ukraina 61202 Charków
pr. Pobiedy 48 m. 295

E-mail: poloniacharkowa@gmail.com

Adres redakcji: Ukraina 61057 Charków
ul. Krasnoznamionnaja 7/9 m.125
Tel./fax. +38 (057) 336 65 73